

การศึกษาผลการพัฒนาความเข้าใจในการอ่าน
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ด้วยนิทานร้อยกรอง
The Study of the Out Course of Reading Comprehension
Development of Pratomsuksa 3 Students Using Poetic Tales

เพ็ญวดี วิริยะเสนา (Penwadee Wiriyasena) *

สมปต ตัญจรัยรัตน์ (Sompat Tantriratna, Ed.) **

บทคัดย่อ

งานวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาผลการพัฒนาความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ด้วยนิทานร้อยกรอง กำหนดเกณฑ์ผ่านที่ 70/70 กลุ่มเป้าหมาย คือ นักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3/1 โรงเรียนบ้านหินลาดวังตอ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554 จำนวน 26 คน การวิจัยครั้งนี้ใช้รูปแบบการวิจัยแบบก่อนการทดลอง (Pre-Experimental Research) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยแยกเป็น 2 ประเภท คือ 1) เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ได้แก่ นวัตกรรมการใช้นิทานร้อยกรองพัฒนาความเข้าใจในการอ่าน 3 ขั้นตอน และแผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้ในนวัตกรรมการใช้นิทานร้อยกรองพัฒนาความเข้าใจในการอ่าน จำนวน 10 แผน 2) เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาผลการพัฒนาความเข้าใจในการอ่าน ได้แก่ แบบประเมินผลงานของนักเรียน และแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านของนักเรียน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าร้อยละ (Percentage) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพจากแบบบันทึกผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

ผลการวิจัย พบว่า

1. ผลการพัฒนาความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ด้วยนิทานร้อยกรอง มีค่าเท่ากับ 79.04/84.62 แสดงว่า นักเรียนมีคะแนนจากการประเมินผลงานและการทดสอบรวมเฉลี่ย ร้อยละ 79.04 มีจำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์คิดเป็นร้อยละ 84.62 สรุปได้ว่า นักเรียนมีผลการพัฒนา ความเข้าใจในการอ่านผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ 70/70

2. ข้อสังเกตที่พบจากการใช้ Scoring Rubric ตรวจสอบผลงานพบว่า นักเรียนสามารถจัดระบบความคิดด้วยตนเองได้โดยใช้แผนผังความคิด นำความเข้าใจในการอ่านมาใช้ในการถอดคำประพันธ์ สามารถใช้คำศัพท์แปลข้อความให้เข้าใจ ลำดับเรื่อง เหตุผล ความต่อเนื่องของเรื่องได้ดี เขียนบทละครโดยใช้สำนวนของตัวเอง เขียนข้อคิดจากเรื่องที่อ่านได้ นักเรียนเขียนคำศัพท์ผิดบ้างเล็กน้อย แต่มีการพัฒนาผลงานดีขึ้นตามลำดับ ส่งผลให้นักเรียนมีการพัฒนาความเข้าใจในการอ่านมากยิ่งขึ้น

คำสำคัญ: ความเข้าใจในการอ่าน นิทานร้อยกรอง

Keywords: Reading Comprehension, Poetic Tales

* นักศึกษาลัทธิศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน กลุ่มวิชาเฉพาะการสอนภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

** รองศาสตราจารย์ สาขาวิชาการสอนภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

Abstract

The objective of this research was to study the out course of reading comprehension development of Pratomsuksa 3 students using poetic tales which 70 percent of students had to pass prescribed learning criterion of 70 percent or higher. The target group was 26 Primary Education of 3/1 who studied in the 2nd semester of 2011 academic year at Ban Hin Lardwangtor school under Khon Kaen Primary Education Office, Service Area 1 This research was Pre-Experimental Research Design. The research instruments were 1) included data collection tools; innovation of poetic tales for reading comprehension development and ten lesson plans, 2) data related to reading comprehension development tools; students' task evaluation form and a test for reading comprehension. Statistical analysis were means, percentage, standard deviation and qualitative analysis was used to analyze data from record of learning activities management.

The research findings were as follows:

1. The aspect of reading comprehension development, it was found that 84.64 percent of the students had average score of 79.04 percent which higher than the specified criterion of 70/70.
2. The scoring rubric evaluation of students' task revealed that the students could express themselves with mind mapping. They were able to ephrase the poetic work with their own language. The students understood vocabulary, sequence of the stories, rationale and continuity. They were also able to write the stories themselves plus provide the readers with a piece of thought at the end. There were few spelling mistakes but the numbers were reduced along the period of learning. All these practices were contributing to the development of reading comprehension.

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัญหาการอ่านไม่ออกและเขียนไม่ได้ของนักเรียนเป็นปัญหาระดับประเทศ จากการสำรวจนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) จำนวน 637,004 คน พบว่ามีนักเรียนที่มีปัญหาอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ถึง 79,358 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 12.45 ซึ่งส่วนใหญ่เป็นนักเรียนของโรงเรียนในพื้นที่ห่างไกลหรือพื้นที่ที่นักเรียนไม่ได้ใช้ภาษาไทยในการสื่อสารในชีวิตประจำวัน (โรงเรียนจันทร์กระจ่างศึกษา, 2554) ดังนั้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จึงได้มุ่งเน้นยกระดับคุณภาพผู้เรียน ให้สูงขึ้น และพัฒนาผู้เรียนไปสู่จุดมุ่งหมายของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551

ผลการทดสอบระดับชาติ (NT) ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 ปีการศึกษา 2553 สาระภาษาไทยมีค่าเฉลี่ยร้อยละ 55.27 การอ่านมีค่าเฉลี่ยร้อยละ 58.44 แต่ผลการทดสอบระดับชาติ (NT) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านหินลาดวังตอ สาระการเรียนรู้ภาษาไทยมีค่าเฉลี่ยร้อยละ 44.40 การอ่านมีค่าเฉลี่ยร้อยละ 41.67 ถือว่าไม่ผ่านเกณฑ์ และต่ำกว่าระดับของ สพป.ขอนแก่น เขต 1 (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1, 2554) สพป.ขอนแก่น เขต 1 เป็นหน่วยงานหนึ่งที่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา. ได้ตระหนักและเห็นความสำคัญของการยกระดับคุณภาพคุณภาพการศึกษา จึงมีนโยบายยกระดับผลสัมฤทธิ์ทาง

การเรียนรู้ 5 กลุ่มสาระหลักสูงขึ้น 6 % นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 อ่านออกเขียนได้ทุกคน โดยให้ทุกโรงเรียนประสานความร่วมมือกันในการพัฒนาผู้เรียนไปสู่จุดมุ่งหมายตามที่หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนดไว้ (สพป. ขอนแก่น เขต 1, 2553) ดังนั้นโรงเรียนบ้านหินลาดวังตอต้องยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงขึ้นเพื่อสนองนโยบายของสพป. ขอนแก่น เขต 1

การอ่านนับเป็นปัจจัยพื้นฐานในการดำรงชีวิตทำให้เกิดการพัฒนาด้านสติปัญญา ความรู้ ความสามารถ พฤติกรรม และค่านิยมต่าง ๆ การอ่านจึงมีความสำคัญต่อชีวิตมนุษย์อย่างยิ่งดังที่สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2543) กล่าวว่า การอ่านเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการแสวงหาความรู้ การรู้และใช้วิธีการอ่านที่ถูกต้องจึงเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับผู้่านทุกคน การรู้จักฝึกฝนอ่านอย่างสม่ำเสมอจะช่วยให้ผู้อ่านมีพื้นฐานในการอ่านที่ดี หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดมาตรฐานในการสอนอ่านให้แก่ นักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 เพื่อให้มีทักษะในการอ่านในใจและอ่านออกเสียง อ่านได้ถูกต้อง ชัดเจน มีความเข้าใจในการอ่าน สามารถจับใจความสำคัญและตอบคำถามได้ รู้หลักเกณฑ์ง่าย ๆ เกี่ยวกับการอ่านและนำไปใช้ได้ มีนิสัยที่ดีในการอ่าน รักการอ่าน และลำดับเหตุการณ์

แนวทางเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการอ่านสามารถทำได้โดยกระบวนการที่แตกต่างกัน เช่น ประเทิน มหาชนธ์ (2530) ได้แบ่งกระบวนการอ่านได้เป็น 4 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 การเก็บสาระสำคัญของเรื่อง ขั้นตอนที่ 2 การพิจารณารายละเอียด ขั้นตอนที่ 3 การจัดโครงเรื่องของเรื่องทีอ่าน ขั้นตอนที่ 4 การย่อหรือสรุปใจความสำคัญ

สมบัติ ตัญจรัยรัตน์ (2553) ได้แบ่งการอ่านในใจเป็น 3 ประเภทคือ 1) การอ่านเพื่อหาข้อเท็จจริงเพื่อหาใจความหลักจะช่วยให้เข้าใจเรื่องทีอ่านได้ดีและเร็วขึ้น อ่านเพื่อหารายละเอียดสำคัญ เพื่อค้นหาข้อมูลสนับสนุนความคิดหลัก อ่านเพื่อลำดับเรื่องราว สรุปข้อคิด 2) การอ่านในระดับตีความ ผู้อ่านสามารถ

วิเคราะห์ ถ้อยคำ ข้อความที่มีปัญหาสงสัยให้กระจ่างสามารถสรุปความ รวบรวมข้อมูลเพื่อจัดระเบียบเรื่อง การคาดการณ์หรือทำนายผล 3) การอ่านในระดับประเมินผล ผู้อ่านสามารถพิจารณาและวัดคุณค่าหรือความก้าวหน้า ประเมินค่าที่ควรจะเป็นจากสิ่งทีอ่าน สามารถวิเคราะห์ความถูกต้องของข้อมูลทีอ่าน

การอ่าน เกี่ยวข้อง กับ นิทาน และมีความสัมพันธ์กันดังที่บุญยงค์ ทองมี (2536) กล่าวว่ ปกตินักเรียนชั้นประถมศึกษาชอบนิทาน การใช้นิทานประกอบการสอนอ่านแก่นักเรียน นับเป็นการสร้างการอ่านที่ดึงดูดความสนใจในการอ่านจับใจความของนักเรียนเป็นอย่างดี เนื่องจากนิทานมักจะอยู่ในความสนใจของเด็ก ๆ สอดคล้องกับณรงค์ ทองปาน (2526) ที่กล่าวว่า คุณค่าของนิทานจะส่งผลถึงตัวเด็กโดยตรง ในการพัฒนาทักษะการอ่าน และเป็นสื่อทีก่อให้เกิดการเรียนรู้ทางภาษา ด้วยเหตุทีนิทานเป็นสื่อทีดึงดูด และเร้าความสนใจของนักเรียน ทำให้เกิดความกระตือรือร้นอยากเรียน

นิทานเป็นสื่อทีเหมาะสมกับนักเรียนระดับประถมศึกษาตอนต้น (ประถมศึกษาปีที่ 1-3) สอดคล้องกับไพพรรณ อินทนิล (2534) ที่กล่าวว่า นิทานเป็นสื่อเชื่อมโยงความรัก ความใกล้ชิดระหว่างพ่อแม่ลูก ครูศิษย์ สนองตอบต่อความต้องการของเด็ก ๆ ทีอยู่ในวัยอยากรู้ อยากเห็น เป็นการสร้างสรรค์ด้านภาษาให้แก่เด็ก ทำให้เด็กใช้ภาษาได้อย่างถูกต้องได้รับความสนุกสนาน เพลิดเพลิน ร่าเริงแจ่มใสสมวัย นิทานร้อยกรอง เป็นนิทานทีเรียบเรียงเรื่องเป็นบทประพันธ์ โดยมีข้อบังคับ การจำกัดคำ การเว้นวรรคตอน การสัมผัสคล้อง ตามรูปแบบทางฉันทลักษณ์ ซึ่งได้แก่คำประพันธ์ประเภท โคลง ฉันท์ กาพย์ และกลอน กระบวนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความเข้าใจในการอ่านด้วยนิทานร้อยกรอง เป็นกระบวนการเรียนรู้ทีนักเรียนเข้าใจบทเรียนง่าย สอดคล้องกับมณฑา อังอินเนตร (2528) ได้กล่าวว่า บทร้อยกรองสามารถโน้มน้าวจิตใจให้ฟังเกิดความประทับใจช่วยให้เด็กมีจินตนาการ มีคุณธรรม เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน เพราะปกติเด็กชอบฟังนิทานอยู่แล้ว หากเป็นนิทาน

ร้อยกรองมีคำและเสียงสัมผัสชวนเพลิน ก็ยิ่งทำให้เด็กชอบยิ่งขึ้น เนื่องจากคำที่สัมผัสคล้องจองกันช่วยให้จำง่าย ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงสนใจใช้นิทานร้อยกรองมาเป็นสื่อการอ่านและออกแบบการจัดการกระบวนการเรียนรู้ตามแนวคิดการพัฒนาความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 3 เพื่อให้นักเรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด

คำถามการวิจัย

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3/1 ที่เรียนรู้ตามกระบวนการอ่านที่ใช้นวัตกรรมการใช้นิทานร้อยกรอง 3 ขั้นตอนพัฒนาความเข้าใจในการอ่านของนักเรียน มีผลการพัฒนาความเข้าใจในการอ่านตามเกณฑ์หรือไม่

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาผลการพัฒนาความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ด้วยนิทานร้อยกรอง กำหนดเกณฑ์ผ่านที่ 70/70

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ความเข้าใจในการอ่าน หมายถึง การที่นักเรียนอ่านเรื่องแล้วสามารถ ตั้งคำถามและตอบคำถามเชิงเหตุผลเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านได้ถูกต้อง ลำดับเหตุการณ์ และคาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่าน โดยระบุเหตุผลประกอบได้ นักเรียนสรุปสาระสำคัญของเรื่องแล้วเขียนแผนผังความคิดและอธิบายความหมายของข้อมูลจากแผนผังความคิดได้ แสดงบทบาทสมมติได้ สรุปความรู้และข้อคิดจากเรื่องที่อ่าน เพื่อนำไปใช้ในสถานการณ์ที่กำหนดได้ ผลความเข้าใจในการอ่านได้มาจากคะแนนผลงานนักเรียนและแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านของนักเรียน ตามกำหนดเกณฑ์ผ่านที่ 70/70

2. ผลการพัฒนาความเข้าใจในการอ่าน หมายถึง คะแนนที่ได้จากการประเมินผลงานนักเรียนแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่าน กำหนดเกณฑ์ผ่านที่ 70/70

3. นิทานร้อยกรอง หมายถึง หนังสือนิทานร้อยกรองที่ใช้เป็นสื่อในการพัฒนาความเข้าใจในการอ่าน โดยมีหลักเกณฑ์ในการเลือกนิทาน คือ คุุระดับความยากง่ายของเนื้อเรื่องและคำศัพท์ ให้เหมาะสมกับวัยของนักเรียน เป็นเรื่องที่ทำให้ความสนุกสนานและส่งเสริมศีลธรรมอันดีงาม มีแนวคิดและคติสอนเด็กคัดเลือกได้นิทานที่มีลักษณะตามเกณฑ์จำนวน 5 เล่ม ได้แก่ 1) ความฝันของหนู 2) มดดำ แสนขยัน 3) บ้านแสนสุข 4) คุรุทเกร 5) ลุงทองใบผู้ซื่อสัตย์

4. นวัตกรรมการใช้นิทานร้อยกรองพัฒนาความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 หมายถึง การจัดการกระบวนการจัดการเรียนรู้อ่าน เพื่อความเข้าใจด้วยนิทานร้อยกรอง มี 3 ขั้นตอน ได้แก่

ขั้นที่ 1 อ่านในใจและเขียนแผนผังความคิด นักเรียนอ่านเรื่องแล้วสามารถ ตั้งคำถามและตอบคำถามเชิงเหตุผลเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านได้ถูกต้องลำดับเหตุการณ์ และคาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่านเขียนแผนผังความคิดได้

ขั้นที่ 2 แสดงบทบาทสมมติ นักเรียนสามารถเขียนบทละครและแสดงบทบาทสมมติได้

ขั้นที่ 3 สรุปข้อคิดและการนำไปใช้ เมื่อกำหนดสถานการณ์จำลองให้สามารถบอกข้อคิดและการนำไปใช้

5. แผนการจัดการเรียนรู้ หมายถึง การจัดการกระบวนการเรียนรู้ด้วยกิจกรรมนวัตกรรมการใช้นิทานร้อยกรองพัฒนาความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

1. กลุ่มเป้าหมาย นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3/1 โรงเรียนบ้านหินลาดวังตอ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554 จำนวน 26 คน

2. รูปแบบการวิจัย ระเบียบวิธีวิจัย : การวิจัยก่อนการทดลอง (Pre-Experimental Design) โดยทดลองกลุ่มเดียว (One short case study)

3. ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น ได้แก่ นิทานร้อยกรองที่ใช้
นวัตกรรมพัฒนาความเข้าใจในการอ่าน 3 ขั้นตอน คือ
ขั้นที่ 1 อ่านในใจและเขียนแผนผังความคิด ขั้นที่ 2
แสดงบทบาทสมมติ ขั้นที่ 3 สรุปข้อคิดและการนำไปใช้
ตัวแปรตาม ได้แก่ ผลการพัฒนาความ
เข้าใจในการอ่าน

4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดเครื่องมือ
ที่ใช้ในการวิจัย มี 2 ประเภท คือ

1) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
ได้แก่

(1) นวัตกรรมการใช้นิทานร้อยกรอง
พัฒนาความเข้าใจในการอ่าน 3 ขั้นตอน

(2) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้
นวัตกรรมนวัตกรรมการใช้นิทานร้อยกรองพัฒนา
ความเข้าใจในการอ่าน จำนวน 10 แผน

2) เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาผลการ
พัฒนาความเข้าใจในการอ่าน ได้แก่

(1) แบบประเมินผลงานนักเรียน

(2) แบบทดสอบวัดความเข้าใจใน
การอ่านของนักเรียน

5. การสร้างและการหาประสิทธิภาพ เครื่องมือ

1) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวม
ข้อมูล

(1) นวัตกรรมการใช้นิทานร้อยกรอง
พัฒนาความเข้าใจในการอ่าน 3 ขั้นตอน ผู้วิจัยศึกษา
หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช
2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ทยชฎี หลักการ
เขียนแผนการจัดการเรียนรู้ แนวคิดที่เกี่ยวกับความ
เข้าใจในการอ่าน สร้างนวัตกรรม ได้แก่ กระบวนการ
จัดการเรียนรู้ที่พัฒนาความเข้าใจในการอ่านด้วยนิทาน
ร้อยกรอง 3 ขั้นตอนที่ผู้วิจัยสังเคราะห์ขึ้นจากแนวคิด
ทยชฎี

(2) เขียนแผนการจัดการเรียนรู้ที่มี
กระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสังเคราะห์ขึ้นเพื่อ
พัฒนาความเข้าใจในการอ่าน คัดเลือกสื่อการเรียนรู้

เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความเข้าใจในการอ่านตามตัวชี้วัด
ได้นิทานร้อยกรองที่มีลักษณะตามเกณฑ์ จำนวน 5 เล่ม
นำเครื่องมือที่สร้างขึ้นเสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษาและ
ผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความเหมาะสม ความเที่ยงตรง
และความสอดคล้องของเนื้อหา ได้ค่า IOC = 0.95
ปรับปรุงแก้ไข นำไปใช้กับกลุ่มเป้าหมายตามที่กำหนด

2) เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาผลการ
พัฒนาความเข้าใจในการอ่าน

(1) แบบประเมินผลงานนักเรียน ผู้วิจัย
ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับวิธีสร้างแบบประเมิน Scoring
Rubric วิเคราะห์จุดประสงค์การเรียนรู้เพื่อนำไป
วางแผนและกำหนดประเด็นในการประเมิน ดำเนิน
การสร้างแบบประเมิน นำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา
และผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจหาความถูกต้อง เหมาะสม
ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ นำไปทดลอง
ใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3/2

(2) การสร้างแบบทดสอบวัดความ
เข้าใจในการอ่าน ศึกษาเอกสารและวิธีสร้างแบบ
ทดสอบจากทยชฎี วิเคราะห์จุดประสงค์การเรียนรู้
เพื่อกำหนดอัตราส่วนข้อสอบตามความเหมาะสม
สร้างแบบทดสอบให้ครอบคลุมเนื้อหาตามจุดประสงค์
เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำไป
ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ เสนอแบบทดสอบต่อ
ผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา
(Content Validity) แล้วเลือกข้อสอบที่มีค่าดัชนี
ความสอดคล้อง ตั้งแต่ 0.67 ขึ้นไป นำแบบทดสอบ
วัดความเข้าใจในการอ่าน ไปทดลองใช้ (Try-out)
กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3/2 ที่ไม่ใช่ นักเรียน
กลุ่มเป้าหมาย เพื่อหาค่าความยากง่าย (Difficulty)
จึงได้ข้อสอบจำนวน 30 ข้อ มีค่าความยากง่ายราย
ข้อตั้งแต่ 0.54-0.85 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อตั้งแต่
0.29-1.00 มีค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับ
(Rcc) เท่ากับ 0.92 นำแบบทดสอบไปทดลองใช้กับ
นักเรียนกลุ่มเป้าหมาย

6. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยปฐมนิเทศกลุ่มเป้าหมาย เพื่อชี้แจง
และสร้างความเข้าใจกับนักเรียนเกี่ยวกับขั้นตอน
จัดการเรียนรู้ ดำเนินการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนการ

จัดการเรียนรู้ที่ใช้วัตรกรรม จำนวน 10 แผน ใช้เวลาสอน 22 ชั่วโมง ระหว่างวันที่ 27 มกราคม 2555 ถึง 21 กุมภาพันธ์ 2555 เก็บรวบรวมคะแนนระหว่างเรียน หลังเสร็จสิ้นการเรียนครบทุกแผนการเรียนรู้ นักเรียน ทำแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านจำนวน 30 ข้อ นำคะแนนที่ได้ไปวิเคราะห์ผล

7. การวิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลโดยแบ่งข้อมูลออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่

1) ข้อมูลเชิงปริมาณ นำคะแนนจากการตรวจผลงานและการทดสอบของนักเรียนมาวิเคราะห์ ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standart Deviation)

2) ข้อมูลเชิงคุณภาพ วิเคราะห์จากแบบบันทึกผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

การสรุปและอภิปรายผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

จากการดำเนินการศึกษา สามารถสรุปผลดังนี้ ผลการพัฒนาความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ด้วยนิทานร้อยกรอง มีค่าเท่ากับ 79.04/84.62 แสดงว่า นักเรียนมีคะแนนจากการประเมินผลงานและการทดสอบรวมเฉลี่ย ร้อยละ 79.04 มีจำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์คิดเป็นร้อยละ 84.62 สรุปได้ว่า นักเรียนมีผลการพัฒนาความเข้าใจในการอ่านผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ 70/70

อภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้มีผลการวิจัยเป็นไปตามวัตถุประสงค์ สามารถแสดงเหตุผลสนับสนุนการวิจัยได้ดังนี้

1. นักเรียนได้เรียนรู้ผ่านกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาทักษะการอ่านของนักเรียนให้สูงขึ้นตามจุดประสงค์การเรียนรู้ เพราะได้ฝึกกระบวนการอ่านด้วยวัตรกรรมการใช้นิทานร้อยกรองพัฒนาความเข้าใจในการอ่าน ซึ่งเป็นกระบวนการอ่านที่เป็นลำดับขั้นตอน 3 ขั้นตอน ผู้วิจัยได้ใช้มาตรฐานและตัวชี้วัดกำกับการออกแบบกระบวนการอ่าน ทำให้นักเรียนได้

ฝึกกระบวนการอ่านในใจที่ถูกต้อง เกิดทักษะ การอ่านเพื่อค้นหาสาระของเรื่องที่เป็นใจความสำคัญ ช่วยให้นักเรียนมีความมั่นใจในการตั้งคำถาม และตอบคำถามได้มากขึ้น กล้าแสดงออก สามารถจัดระบบความคิดด้วยตนเองได้โดยใช้แผนผังความคิด สรุปประเด็นสำคัญจากนิทานร้อยกรองที่อ่าน นอกจากนี้ได้แสดงความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในเขียนและตกแต่งแผนผังความคิด นักเรียนได้แสดงศักยภาพของตนเอง มีความมุ่งมั่นตั้งใจทำงานที่ได้รับมอบหมายเป็นอย่างดี ฝึกคิดวางแผนการทำงาน เตรียมการแสดง

2. นักเรียนได้รับคุณค่าจากสื่อการเรียนรู้ นิทานเป็นสื่อที่เหมาะสมกับนักเรียนระดับประถมศึกษาตอนต้น เป็นสื่อที่ดึงดูด และเร้าความสนใจของนักเรียน ทำให้เกิดความกระตือรือร้นในการเรียน ตื่นเต้นสนุกสนานคลายความตึงเครียด เป็นสื่อที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้ทางภาษา เป็นการสร้างสรรค์ด้านภาษาให้แก่เด็ก ทำให้นักเรียน ใช้ภาษาได้อย่างถูกต้อง ฝึกคิด ตีความ ได้รับความสนุกสนาน เพลิดเพลิน นักเรียนสามารถสรุปความรู้และข้อคิดจากเรื่องที่อ่าน เพื่อนำไปใช้ในสถานการณ์ที่กำหนด ได้เรียนรู้จรรยาวิชาจากนิทาน สามารถสรุปสิ่งที่เรียนและการนำไปใช้ในสถานการณ์ที่กำหนด ทำให้นักเรียนมีคุณธรรม หรือลักษณะนิสัยที่พึงประสงค์จากนิทานร้อยกรองที่มีเนื้อหาแฝงคติหรือคุณธรรมต่าง ๆ ซึมซาบเข้าสู่จิตใจนักเรียน เช่น รู้จักการช่วยกันอนุรักษ์ธรรมชาติจากนิทานเรื่อง ความฝันของหนู ความกตัญญูจากนิทานเรื่อง บ้านแสนสุข ความขยันจากนิทานเรื่อง มดดำแสนขยัน ความเข้าใจผู้อื่น การช่วยเหลือผู้อื่นจากนิทานเรื่อง ครูทเกอร์ ความซื่อสัตย์จากนิทานเรื่อง ลุงทองใบผู้ซื่อสัตย์ นักเรียนได้คิดย้อนกลับที่จะใช้ความรู้ความเข้าใจในสิ่งที่เรียนอ่านนั้นมาอ้างอิงบรรยากาศในการเรียนเป็นกันเองและสนุกสนานการจัดกิจกรรมเป็นไปตามเวลาที่กำหนดไว้

3. การวัดผลประเมินผล โดยใช้ Scoring Rubric ช่วยปรับปรุงประสิทธิภาพการทำงานของนักเรียน ทำให้นักเรียนทราบข้อบกพร่องในการทำงานของตนเองและนำไปปรับปรุงแก้ไข Scoring Rubric

เป็นเครื่องมือการเรียนรู้ของนักเรียนที่ช่วยตัดสินคุณภาพผลงานของตนเองและของคนอื่นอย่างมีเหตุผล นักเรียนเกิดการเรียนรู้มากขึ้น โดยคอยครูแนะนำให้แก่ไข ทำให้มีการพัฒนาผลงานดีขึ้นตามลำดับ

4. ข้อเสนอแนะที่พบจากกระบวนการจัดการเรียนรู้ด้วยนวัตกรรมการใช้หนังสือหรือกรองพัฒนาความเข้าใจในการอ่าน 3 ขั้นตอน คือ นักเรียนจะใช้เวลาว่างอ่านหนังสือจากมุมหนังสือและห้องสมุดมากขึ้น

การพัฒนาความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ด้วยนิทานร้อยกรอง มีการออกแบบกระบวนการอ่านโดยคำนึงถึงพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนสอดคล้องกับทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาของเพียเจต์ (ทิตนา แคมมณี, 2545) ที่กล่าวว่า ผู้สอนควรจัดประสบการณ์อย่างเหมาะสมกับพัฒนาการของนักเรียน นอกจากนี้ผู้วิจัยได้เลือกนิทานร้อยกรอง ซึ่งเป็นสื่อที่เหมาะสม สอดคล้องกับบ้านสื่อ พกษะวัน (2543) ที่กล่าวไว้ว่า ธรรมชาติของการสอนอ่านเป็นแม่บทการสอนอ่าน ควรสอนอ่านให้อ่านได้ โดยให้อ่านแล้วรู้ว่าเรื่องอะไร ใ้ข้บทอ่านเป็นเรื่องสั้น ๆ นิทานสั้น วิเคราะห์ผลการอ่านโดยประเมินพฤติกรรมของตัวละครด้วยการเปรียบเทียบสรุปเลือกตัวละคร สอดคล้องกับวันเพ็ญ ดีแป้น (2550) ศึกษาเรื่องผลการสอนด้วยบทร้อยกรองที่มีต่อความสามารถในการอ่านคำของนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ ช่วงชั้นที่ 1 ผู้วิจัยได้จัดกระบวนการเรียนรู้ 3 ขั้นตอน

ได้แก่ ขั้นที่ 1 อ่านในใจและเขียนแผนผังความคิด ขั้นที่ 2 แสดงบทบาทสมมติ ขั้นที่ 3 สรุปข้อคิดและการนำไปใช้ สอดคล้องกับศิริพร วุฑูญ (2553) ศึกษาเรื่อง การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้แผนผังความคิด มีผลการพัฒนาเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้

1) ครูควรออกแบบกระบวนการเรียนรู้ที่ ทำให้นักเรียนเกิดความสุขสนุกสนานในการเรียน ซึ่งเป็นสิ่งที่จูงใจให้นักเรียนสนใจอ่านหนังสือเพิ่มเติมด้วยตนเองนอกเวลาเรียน

2) เนื้อหานิทาน ควรให้มีความเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน และมีคุณค่าให้ข้อคิด คติสอนใจ เพื่อสร้างจิตสำนึกที่ดีแก่นักเรียน ตลอดจนทั้งเป็นการส่งเสริมหรือสร้างนิสัยรักการอ่าน

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรมีการศึกษาความเข้าใจในการอ่าน ด้วยนิทานประเภทอื่น เพื่อฝึกทักษะความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียน โดยคำนึงถึงวัย และระดับความสามารถของนักเรียน

2) ควรมีการศึกษาความสามารถในทักษะด้านอื่น ๆ เช่น การพูด การเขียน โดยนำนิทาน ร้อยกรอง มาใช้ประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

เอกสารอ้างอิง

ณรงค์ ทองปาน. (2526). **การสร้างสื่อสำหรับเด็ก**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชวนพิมพ์.

ทิตนา แคมมณี. (2545). **ศาสตร์การสอน องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ**.

กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

บ้านสื่อ พกษะวัน. (2543). **แนวพัฒนาการอ่านเร็ว คิดเป็น**. กรุงเทพฯ: บริษัทโรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช จำกัด.

บุญยงค์ ทองมี. (2536). **การใช้นิทานพื้นเมืองส่งเสริมทักษะการอ่าน สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4**.

สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี. [ม.ป.ท.].

ประเทิน มหาจันทร์ . (2530). **การสอนอ่านเบื้องต้น**. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.

- ไพพรรณ อินทนิล. (2534). **เทคนิคการเล่านิทาน**. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- มณฑา ธงอินเนตร. (2528). **การสอนร้อยกรองสำหรับเด็ก**. ขอนแก่น: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- โรงเรียนจันทร์กระจ่างศึกษา. (2554). **อ่านเขียนภาษาไทยไม่ได้ ปัญหาเร่งด่วนที่ต้องแก้ไข**.
ค้นเมื่อ 1 ธันวาคม 2554, จาก <http://ccsueksa.igetweb.com/index.php>.
- วันเพ็ญ ดีแป้น. (2550). **ผลการสอนด้วยร้อยกรองที่มีต่อความสามารถในการอ่านคำของนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ช่วงชั้นที่ 1**. รายงานการศึกษาอิสระ สาขาหลักสูตรและการสอนการศึกษาพิเศษ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ศิริพร วุฒธนู. (2553). **การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้แผนผังความคิด**. รายงานการศึกษาอิสระ สาขาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สมบัติ ตัญจรัยรัตน์. (2553). **เอกสารประกอบการสอนรายวิชา 224722 หลักสูตรและกระบวนการจัดการเรียนรู้**. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1. (2553). **เอกสารการประชุมมอบนโยบายการปฏิบัติงานของนายสายัณห์ พาน้อย**. [ม.ป.ท. : ม.ป.พ.].
- _____. (2554). **ผลการทดสอบ O-NET, NT, LAS**. ค้นเมื่อ 1 ธันวาคม 2554,
จาก <http://www.kkzone1.go.th/home.php>
- สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. (2543). **หลักและวิธีสอนอ่านภาษาไทย**. กรุงเทพฯ: บริษัทโรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิชจำกัด.